

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ВИТРАТ В ПРИВАТНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Проведення аналізу економічної діяльності є надзвичайно важливим для виявлення невикористаних резервів, поліпшення прибутковості підприємств, зокрема для приватних закладів освіти. Результати економічного аналізу використовують для прогнозування і перспективного планування економічних процесів, а також для розробки програм і рекомендацій подальшого ефективного розвитку. В сучасних умовах жорсткої конкуренції на ринку освітніх послуг аналіз та управління витратами стає основною запорукою прибутковості.

Теоретичні аспекти управління витратами досліджували українські та зарубіжні вчені, зокрема П.Й. Атамас, Ф.Ф. Бутинець, В.П. Завгородній, В.Я. Савченко, В.В. Сопко, В. Глінник та інші. Однак, сьогодні в економічній літературі не існує детального аналізу управління витратами в навчальному закладі, що є необхідним з огляду на галузеві особливості даного процесу. Аналіз витрат, собівартості та рентабельності послуг в приватному навчальному закладі допомагає вирішити багато завдань, що стоять перед керівництвом, зокрема визначити можливості зменшення витрат, виявити види освітніх послуг, що приносять навчальному закладу найбільше прибутку, розробити плани та бюджети на майбутні періоди, визначити ціну освітніх послуг для студентів та інші вирішити низку інших завдань.

В процесі аналізу витрат та собівартості дуже важливим є питання частоти проведення аналізу. Адже доречність та своєчасність інформації, відіграє важливу роль в прийнятті управлінських рішень. Найважливіше рішення, яке приймається на основі аналізу витрат та собівартості – це вартість навчання на наступний навчальний рік. Як показали дослідження, рішення про ціну для майбутніх першокурсників приймається, зазвичай, в березні-квітні місяці. Тобто, аналіз витрат та визначення ціни освітніх послуг на наступний навчальний рік повинен бути здійснений, орієнтовно, до березня місяця. При обчисленні вартості навчання в університеті, необхідно брати до уваги особливості ціноутворення в навчальному закладі:

1) вартість навчання затверджується в перший рік навчання і не змінюється протягом навчання, проте може індексуватись на рівень інфляції;

2) кількість студентів в групі може змінюватись кожного року, що буде збільшувати собівартість навчання одного студента в групі;

3) витрати на надання послуг будуть щороку рости через вплив інфляції та ріст ЗП;

4) цінова політика конкурентів на аналогічні послуги та позиціонування закладу на ринку також будуть значною мірою спливати на прийняття даного рішення.

Крім визначення ціни освітніх послуг, проведення аналізу витрат також є основою для прийняття інших управлінських рішень, зокрема щодо скорочення певного виду витрат не знижуючи якість наданих послуг, організації ефективного контролю за витратами, побудови раціональної системи обліку витрат тощо. Після прийняття відповідних управлінських рішень на основі аналізу витрат та собівартості, доцільно провести зустріч з персоналом закладу, на якій будуть представлені результати аналізу доходів та витрат за рік, що пройшов, аналіз собівартості та рентабельності наданих послуг, а також управлінські рішення, що були прийняті на основі результатів аналізу цієї інформації.

Проведення аналізу витрат навчального закладу, як і будь-якого іншого підприємства, є важливою ланкою між обліковою функцією, яка збирає необхідну інформацію та управліннями, які використовують інформацію для прийняття рішень. Тому правильна організація даної роботи з врахуванням галузевих особливостей, покращить якість управлінських рішень і підвищить конкурентоспроможність приватних закладів на ринку освітніх послуг.